FILMUL EPOPEII BRITANICE

Oficiul de presă al Misiunii britanice din București a prezentat ieri, într'un interesant jurnal cinematgrafic, o adevărată sinteză a războiului din Europa și din Extremul Orient, „Epopeia Britanică" ar putea intitula această admirabilă retrospectivă care înfățișează contribuția britanică la victoria aliată.

Spectacolul începe cu scene din toamna anului 1940 când aviația germană încerca să sdrobească Londra și odată cu ea moralul întregei Anglii. Dar englezii rezistă, mica și viteaza lor aviație ține piept aviației germane, pentruca în scurt timp poporul acesta, care iubește mai mult libertatea decât viața, să-și făurească armele cu care să răspundă loviturilor. Femei și bărbați, tineri și bătrâni, muncesc din răsputeri, la început singuri, apoi ajutați de doi mari aliați, Rusia Sovietică și Statele-Unite.

Iată-ne în 1944: din miile de avioane britanice, care sboară deasupra fortărețel europene, în care s'au baricadat germanii, se revarsă o ploaie de bombe. Orașele inamicului sunt distruse, comunicațiile lui sunt tăiate, uzinele și aerodromurile pustiite. Zi și noapte, fără pauză, din insulele britanice pornesc lovitu-

rile ce pregătesc cea mai mare operație militară din istorie: revenirea aliaților pe continent, debarcarea în Europa. Debarcarea reușește cu o precizie cronometrică, nu numai prin eroismul soldaților și prin puterea gurilor de foc, dar deasemeni mulțumită geniului inventiv care a creiat porturi artificiale, a transportat întregi căi ferate peste mare și a construit poduri metalice în cadența de 35 de metri pe oră. Din victorie în victorie, ajungem la ziua decisivă a trecerii Rinului. Abia s'a stabilit un cap de pod pe malul de Est al fluviului, și în primele linii își face apariția omul care a zidit din temelii victoria aliată: Winston Churchill. Premierul britanic culege aplauzele spontane ale spectatorior, când, nebbosit, înarmat cu un simplu baston, se cațără pe ruinele fortificațiilor germane, vorbește soldaților, vrea să vadă totul și... trimite lui Hitler un proectil de mare calibru purtând autograful lui.

Intr'o succesiune vertiginoasă de imagini ni se înfățișează dezastrul armatei germane, în aer, pe uscat și pe apă — dezastru care este răspunsul popoarelor libere la încercarea unui tiran dement de a robi lumea.

ULTIMELE EXPOZIȚII DIN APRILIE

de prof. G. OPRESCU

. In sălile Dalles expun o seamă de pictori și sculptorul Anghel. Tot acolo d-na Diaconu prezintă, în elegante vitrine, cărți legate în cel mai frumos stil, adevărate lucrări de artă. Sunt ultimele manifestări din luna aceasta, neegale ca valoare, variate ca tendințe, pornind de la preocupări aproape contrare. Visconti, în arta și în „reflexiile" sale, de un lirism candid, gândește și intenționează să instruiască; Mariana Petrașcu, să facă plăcere ,să amuze Și unul și altul au dreptate și pot servi util arta. Numai că, mijloacele primului sunt departe de a fi suficiente, pe când ale celui de al doilea sunt perfect adecvate scopului ce-și propune. In nenumărate desene și acuarele, mai toate ilustrând legende sau povești, în pasteluri cu naturi moarte, uneori în gravuri, d-sa ne poartă prin ținuturile pe care le stăpânesc zânele și alte figuri din basme, cu o îndemânare, cu o bogăție de imaginație, cu o voie bună impresionante. Condeiul său aleargă pe hârtie cu iuțeală, abea putând urmări imaginile pe care le făurește fantasia. Un acord desăvârșit s'a produs, în acest stil cursiv, aproape stenografic, între concepție și realizare. Fără îndoială, în genul ilustrației de carte, Mariana Petrașcu și-a dobândit un loc de cinste. Și ceea ce ne bucură mai mult este că fiica lui Petrașcu s'a desfăcut de influența, până aci prea vizibilă a părintelui său, sub care și-a făcut debutul, pentru a deveni ea însăși, într'un chip așa de elocvent și cu atât de incontestabil talent; independență de caracter rară, mai ales printre femei.

Expoziția lui Mützner este bogată și denotă familiarizare cu multe probleme ale artei. De aici poate și aspectul așa de diferit de la o lucrare la alta ceea ce încurcă întru câtva pe rovitor. Insușirea aceasta o cunoaștem și din trecut. Mützner este unul din pictorii cei mai călătoriți de la noi. umblat pe multe meleaguri, de unde a adus mai totdeauna o notă nouă.

Paul Constantinescu expune gravuri și pictură. Uleiurile, ca excepție cu excepția portretului său, au aparența unor studii, n'au ajuns încă la forma lor definitivă. Se prezintă apoi, unele din ele, și în culori stridente, a căror violență nu se justifică în destul. Gravurile, în majoritatea cazurilor. mai personale, mai serios studiate.

Anghel este printre sculptorii tineri unul din cei mai valoroși. Capetele de femeie sunt în acelaș timp pline de viață și sculpturale. Observate cu o mare pătrundere ele sunt asemănătoare, dar au și stil, fără de care sculptura nu poate trăi. Delicate și gingașe figurile de mici dimensiuni, în terracotta, simple și pline de grație. Artistul acesta, de o modestie rară, trebue urmărit și încurajat Tot ce-a expus în ultimii ani dovedea darul deosebite, o cunoaștere deplină a meșteșugului, gust, conștiințiozitate. Il așteptăm în opere și mai importante, pe care, de sigur, nu va întârzia să le producă.

CICLUL NOUILOR LEGI ECONOMICE

Odată cu publicarea celor patru legi economice, guvernul Groza a dat expresie legală hotărîrii sale de a creia un regim de stabilitate și securitate în viața economică a țării, atât de serios sdruncinată în anii din urmă din cauze inerente, firești, stărilor de război, dar la a căror agravare nu puțin a contribuit ezitarea sau nepriceperea guvernelor anterioare.

Necesitatea stăvilirii cursei prețurilor și restabilirea unui raport echitabil între salarii și prețuri, pe de o parte; sporirea producției și refacerea stocurilor de mărfuri, paralel cu organizarea pieții interne și desființarea comerțului clandestin care întreține specula și anarhia economică, pe de altă parte, se impuneau din capul locului atenției noului legiuitor. Ele formau de multă vreme una din cele mai arzătoare și mai dificile probleme interne. Guvernul a urmărit soluționarea lor prin cele patru legi economice apărute în „Monitorul Oficial" din 3 Mai 1945: legea pentru reglementarea salariilor și înființarea economatelor, legea pentru reglementarea regimului prețurilor și circulației mărfurilor, legea pentru aducerea în circulație a mărfurilor deținute clandestin sau fără o justificare legală și, în fine, legea pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic.

Toate aceste legi se leagă între ele, se completează și se condiționează una pe alta, în cadrul unui sistem urmărind asanarea și disciplinarea vieții noastre economice prin așezarea activităților ei diverse pe o bază de echilibru, de siguranță și de echitate.

Dacă prin reglementarea salariilor și obligativitatea înființării economatelor pe lângă instituții și întreprinderi se urmărește stoparea sistemului de majorare periodică a veniturilor fixe și asigurarea puterii de cumpărare a salariilor actuale — după o ultimă ajustare la nivelul de azi al prețurilor, — creindu-se pentru salariați posibilități de aprovizionare cu articolele strict necesare întreținerii lor și familiilor lor, la prețurile oficiale, apoi legea pentru reglementarea regimului prețurilor și circulației mărfurilor ca și legea pentru aducerea în circulație a mărfurilor dosite sau deținute în condiții nelegale, năzuind să pună frâu anarhiei prețurilor, nu sunt decât auxiliarul necesar și însăși garanția stabilității salariilor și, odată cu aceasta, a stabilității întregii vieți economice.

Cea de a patra lege — reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic — nu este decât corolarul judiciar al celorlalte trei legi din ciclu, cu rolul de-a asigura corecta lor aplicare pentru binele și folosul obștesc, prevăzând sancțiuni deosebit de severe pentru recalcitranții cari refuză să asculte de legile omeniei și de îndatoririle ceasului de față, preferind căile antisociale ale comerțului ilicit și prădalnic.

Se cuvine să subliniem aci, că pentru întâia oară avem deaface, în această materie, cu un sistem de măsuri legislative coordonate între ele, care presupune și o coordonare de sforțări menite să asigure unitatea de acțiune și, prin ea, reușita.

In plus, trebue să mai notăm că punerea în aplicare a acestor legi se face într'un moment deosebit de favorabil, — capitularea fără condițiuni și apropierea păcii —, care, deslegând drumurile schimburilor internaționale va influența în bine dispoziția pieții interne, scoțând automat la iveală stocurile dosite, destinzând cursul prețurilor, ca și pe cel al aurului și devizelor.

O bună îndrumare a activităților economice, o bună dirijare a controlului și a strictei executări a noilor legi, vor contribui hotărîtor, ca obiectivele urmărite să fie cât mai deplin și cât mai de vreme realizate.

REVIZUIREA PROGRAMEI ANALITICE

A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SECUNDAR

Profesorii mai jos notați, cari au fost numiți în comisia pentru revizuirea programei analitice a învățământului secundar, se vor prezenta la ministerul educației Marți, 15 c., ora 9,30, în sala comisiei de epurație:

Religie: Gala Galaction. Romăna: P. Perpesicius, J. Byck, pr. Vasile Ionescu. Latina: Al. Graur, Gh. Guțu, Iorgu Stoian, P. Drăgoescu. Franceza: Teodosia Graur, Zoe Claudian, St. Georgescu, Anca Magheru. Engleza: d-na Klug, Edith Iarovici, I. Kisch. Germana: Gh. Lazăr, Barbier. Istoria: Remus Ilie, V. Maciu, I. Totoi, Oțetea, Georgrafia: Ion Conea, V. Hilt. Sociologie și Educație Cetățenească: V. Bogdan, d-na Benari Lenormanda, Al. Claudian, I. Didilescu, Jarnea. Matematici: P. Mirescu, Gh. Dumitrescu, Tiberiu Ionescu. Fiz. Chimice: Patriciu Groze, Al. Dimitriu, C. Dumitraș. St. Naturale: Ion Ionescu, Paul Stănescu, Coralia Vernescu. Higiena: dr. Simian, dr. Enacovici. dr. Fl. Bagdasar. Muzica: Buiciliu N. Educația Fizică: Orban, Mișu Ionescu. Desen: Bulțiu Dăncuș, Al. Soloviu, Tohăneanu. Lucru și Gospodărie: Elena Vasilescu, Viorica Răureanu, Alina Stănescu.

ACTUL DE ACUZARE IMPOTRIVA CRIMINALILOR DE RAZBOI

Represiunea dela Odesa

Am publicat eri prima parte a actului de acuzare împotriva criminalilor de război

Dăm mai jos partea a doua a acestui act, în care se relatează crimele de război.

In ziua de 16 Octombrie 1941, trupele române și cele germane, decimate de rezistența eroică a Armatei Roșii și a populației din Odesa, au ocupat acest frumos și vesel port al Uniunii Sovietice, după ce trupele sovietice l-au părăsit.

După șase zile dela instalarea Comandamentului român în clădirea în care acesta își avea sediul, se produce explozia dela 22 Octombrie 1941 ora 17,35, care a aruncat în aer o mare parte a clădirii, omorând sub dărâmături pe Generalul Comandant Glogojanu și o parte din personalul comandamentului, printre cari și 2—3 ofițeri germani.

General Trestioreanu, comandant secund al diviziei 10-a Infanterie, care prin dispariția Generalului Glogojanu, a devenit automat comandantul diviziei 10-a infanterie și comandantul Odessei, — anunță telegrafic Bucureștii de cele întâmplate. La 20.40, în aceiaș zi, Generalul Trestioreanu Constantin, raportează Armatei IV-a, că până la acea oră Generalul Glugojanu nu a fost găsit, că operațiunile de salvare continuă și adaugă: „am luat măsuri, pentru a spânzura în piețele publice din Odessa evreii și comuniștii".

In dimineața zilei de 23 Octombrie 1941, se găseau în Odessa, sosiți în cursul nopții, Generalul Macici Nicolae, Comandantul Corpului II Armată dela Tiraspol, precum și col. Stănciulescu Ion, Stănescu Virgil și Ciocan, — aceștia trei din urmă având misiunea de a restabili legăturile telegrafice și telefonice ale Odessei cu postul de comandă al Armatei IV-a din Baden și de a cerceta cauzele exploziei.

In aceiași dimineață, apar pe străzile și piețele Odessei, spânzurători, iar alții erau împușcați la întâmplare, — astfel că în aceiaș dimineață, circa 5000 oameni au fost executați la Odessa. La ora prânzului executiile încetează. Insă, jandarmii și poliția încep să aducă mii și zeci de mii de oameni, pe care-i închide în marea închisoare dela Odessa.

In ziua de 24 Octombrie 1941, compania 2-a din Bat. 10 mitraliere divizionar, primește ordinul de a executa pe acești nenorociți către un loc unde ei nu bănuiau cel așteaptă — anume la marginea Odesei lângă bariera Dalnic unde se aflau patru magazii, lungi de aproximativ 25—30 m. și late de aproximativ 10—15 m.

Deținuții, copii, femei, bătrâni și bolnavi de toate vârstele, sunt scoși din închisoare, încolonați și mânați ca vitele către abator, în spre acele magazii de care am vorbit mai sus. Transportul a durat până în ziua de 24 Octombrie 1941, ora 14.

In timpul transportului, mulți dintre acei încolonați, cădeau datorită slăbiciunii și imediat însă erau impușcați de către jandarmi, astfel că drumul dela închisoare până la locul de execuție, lung de circa 3 km., era presărat cu cadavrele copiilor, femeilor și bolnavilor (v. dep. Alex. Neacșu și maior Selten Vasile).

Primul lot adus la locul execuției, era compus din 40—50 de inși, cari legați strâns cot la cot, cu frânghii, a fost băgat într'un șant anti-tanc și întors cu fața spre pământul care forma parapetul șanțului. Locot. Col. Deleanu Nicolae, ordonă personal deschiderea focului, atrăgând atenția soldaților, ca să tragă fiecare câte un foc ochit, pentru a se face economie de timp și muniții.

Constatându-se că acest procedeu nu satisface scopul urmărit, s'a hotărât să se treacă la executarea lor în massă. Astfel, au fost băgați în primele trei magazii bărbați și câteva femei și anume, acele cari nu se putuseră hotărâ să se despartă de soții lor, — iar în a patra magazie au fost băgați femeile și copiii. In total, după spusele martorilor, în cele patru magazii, au intrat peste 5000 de oameni.

Pentru executarea în massă, s'au făcut creneluri în pereții magaziilor, prin care s'au introdus gurile de mitraliera. La comanda locot. col. Deleanu Nicolae, — azi mort — și locot. col. Niculescu N. Coca, s'a tras în plin. Țipetele sfâșietoare au acoperit detunăturile gloanțelor de mitralieră, producând un vacarm îngrozitor. Gloanțele însă n'au putut răsbate până la ultimul om.

S'a observat deci că nici acest procedeu nu satisface dorința criminală de a termina cât mai repede această operație macabră și cum, fiind luna Octombrie, întunericul se lăsa pela ora 17, s'a recurs la un procedeu și mai odios, anume la exterminarea prin ardere, mijloc prin care s'a crezut că se va șterge orice urmă a grozitor sălbatice.

Pentru realizarea acestui procedeu s'au astupat atât creneluri făcute de soldați cât și ieșirile magaziilor, s'au umplut cu paie podurile și acoperișurile și s'a aruncat înăuntru cu ajutorul unui furtun, gaz și benzină — după aceia la o scurtă comandă, s'a dat foc. Limbi uriașe de focuri s'au înălțat spre cer, iar în focul mistuitor s'au înfrățit morții cu vii devenind totul un scrum, neputincios să șteargă urmele crimei.

Prin acoperiș se mai vedeau oameni deveniți torțe vii, cari căutau să iasă din focul îngrozitor, care-i cuprinsese. Jandarmii însă, conform ordinului ce-l aveau dela locot. col. Niculescu N. Coca, împușcau pe acei cari încercau cu disperare să se salveze prin ultimul mijloc de scăpare. In întunericul care începuse să se lase, spectacolul oamenilor gol, arzând, care încercau prin ultimele mijloace și puteri să-și salveze viața, constituia pentru cei prezenți un spectacol halucinant și înfiorător, cum nici cei mai fanteziști scriitori ai lumei nu și-au putut imagina vreodată.

Unii dintre cei nenorociți, sortiți pierii, reușind să ajungă la ferestre, în durerile pârei de foc, solicitau soldaților glonțul care să-i scape de chinuri, îndicându-le cu mâna locul la frunte sau la inimă, însă în momentul când vedeau arma țintită contra lor, nu aveau puterea să suporte înfrățirea cu moartea și se lăsau iarăși în focul ucigător, pentru ca numai după câteva secunde să reapară la acelaș geam, repetând rugăminteа salvării printr'un glonț, pe care în acel moment îl socoteau o binefacere.

Unii dintre ofițerii prezenți, au aruncat chiar ei cu grenade ruseți (soldații români încă nu le învățase mecanismul) prin creneluri ce fusseseră făcute pentru mitraliere. Prin aceste procedee s'a reușit ca până la căderea nopții să fie exterminați cei cari erau închiși în primele două magazii, urmând ca operațiunea să continue a doua zi, pentru celelalte două magazii, între care și aceia în care erau închise femeile și copiii.

O noapte întreagă și o bună parte din dimineața următoare, femeile, copiii și bătrânii, închiși în aceste ultime magazii, s'au sbătut între chinurile groaznice ale așteptării morții și poate slaba speranță că mâile de oameni sacrificați în ajun, ar fi putut să potolească setea de sânge a nemiloșilor și cruzilor executanți ai ordinelor de represalii.

Speranțe zadarnice, deoarece crimele se pare că nu obosiseră zelul odioșilor făptuitori, astfel că a doua zi s'au continuat și repetat aidoma procedeele din ajun.

Ba ceva mai mult, pentruca efectele represaliilor să impresioneze populația Odesei, la ora 17.35, în ziua de 25 Octombrie 1941, magazia în care erau bărbații, după ce s'au mitraliat cei dinăuntru, a fost aruncată în aer. Ora 17,35 a fost aleasă pentru a aminti ora aruncării în aer a comandamentului militar al Odesei, vroind să demonstreze că răsbunarea criminală și-a spus cuvântul.

Pentru a stabili culpabilitatea și răspunderea fiecăruia dintre participanți, au fost ascultați o serie de martori și consultată arhiva fostului Mareșal Antonescu și anume: dosarele nr. 5 și 90, ale Președinției Consiliului de minișri, cabinet militar.

Din examinarea acestor acte rezultă că fostul Mareșal Antonescu, a fost încunoștiințat de explozia din ziua de 25 Octombrie 1941, de către generalul Trestioreanu Constantin, iar din raportul col. magistrat Mihail Vasile, care se află în dosarul nr. 3941 al Ministerului Apărării Naționale, se constată că, cu acea ocazione au fost omorâți 16 ofițeri, 9 subofițeri și funcționari, precum și 35 soldați.

In seara zilei de 22 Octombrie 1941, ora 0,20 cabinetul militar al fostului Mareșal, trimite Armatei IV-a, cu indicativ „Vrancea", telegrama nr. 3154 prin care le spune să se ia drastice măsuri de represalii.

Din imprejurarea că dela ora 20,20 când se transmite acest ordin, către Armata IV-a și până la ora 20.40, când generalul Trestioreanu, raportează că a și luat măsuri de represalii, fiind un interval de timp numai de 20 minute și fără a se face nici o dovadă că Trestioreanu primise deja acel ordin dela Antonescu, înseamnă că, generalul Trestioreanu Constantin, din propria-i inițiativă a pregătit executarea represaliilor pentru a doua zi, preconizând execuțiile prin impușcare și spânzurătoare.

In ceeace privește culpabilitatea și răspunderea generalului Macici, ea rezultă din raportul Armatei IV-a trimis în seara zilei de 22 Octombrie 1941, ora 23.25, prin care Bucureștii era anunțat că generalul Macici, a fost trimis la Odesa, împreună cu alți trei ofițeri, pentru a menține ordinea.

Din chiar declarația generalului Macici Nicolae, rezultă că acesta a sosit la Odesa în seara zilei de 22/23 Octombrie 1941, iar din depozițiile generalului Iacobici Iosef și din raportul Armatei IV-a către Consiliul de Miniștri, se confirmă că generalul Macici a fost chemat dela Tiraspol (unde se găsea cu postul de comandă al corp. II Armată, pe care-l comanda) de Armata IV-a și trimis la Odesa pentru a opri pe generalul Trestioreanu Constantin, de a pleca cu postul de comandă din Odesa la Marienthal, așa cum Trestioreanu raportase la București, lucru pe care generalul Iacobici îl socotea ca foarte grav și ca putând să pună în pericol stăpânirea Odesei.

Ajuns la Odesa, generalul Macici, ca ofiter cu gradul cel mai înalt, este pus la curent cu măsurile preconizate, de generalul Trestioreanu Constantin. După aceia, generalul Macici Nicolae înmânează căpitanului Nanciu Ionescu, ofițerul cifrator al Diviziei 10-a Infanterie, un ordin cifrat, cerându-i să-l descifreze imediat. Ordinul a fost descifrat pe loc, în prezența generalilor Maicici Nicolae, Trestioreanu Constantin și Ghineraru Niculae și imediat după ce s'a luat cunoștință de conținut, a fost ars. Căpitanul Nanciu Ionescu, nu-și mai amintește precis conținutul ordinului, dar afirmă cu certitudine că se referea la măsuri de represalii.

Generalul Macici Nicolae, în fața depozițiilor martorului căpitan Nanciu Ionescu, afirmă că este posibil să-i se fi predat un asemenea ordin, dar că, chiar în această ipoteză a băgat ordinul în buzunar ne mai știind ce urmare i-a dat.

Dar cum ar putea care explica generalul Macici, prezența sa limitată la Odesa, tocmai și exclusiv în zilele de: 23, 24 și 25 Octombrie 1941, când s'au executat masacrele?

Este posibil ca generalul Macici sosit cu misiunea de a restabili ordinea în Odesa, în timp ce unitățile militare executau peste 25.000 de oameni, iar el, care era cel mai înalt în grad, ofițer din garnizoană și cu depline puteri acolo, să nu aibă cunoștință de cessce s'a întâmplat în acele zile și ca un ofițer subordonat lui, să fi executat aceste masacre fără cunoștința, încuviințarea și ordinul său?

Răspunsul la această întrebare, care constitue proba zdrobitoare contra generalului Macici, este raportul generalului Iacobici, șef al Marelui Cartier General la data de 11 Noembrie 1941, către Președinția Consiliului de miniștri, în care spune textual „sub supravegherea Generalului Macici Nicolae s'au executat represaliile ordonate" (v. dosar nr. 5 și 90 fila 155/160 dela Marele Stat Major).

Având în vedere că, din dovezile dela dosar, se stabilește că locot. col. Niculescu Mihail Coca, azi dispărut în Germania, a participat în mod activ la organizarea și săvârșirea represaliilor, comandând chiar deschiderea focului, vinovăția sa este pe deplin dovedită.

Având în vedere depozițiile martorilor Neacșu Alexe și Mărculescu Eustațiu, prin care se dovedește că căpitanul Radu Ionescu și căpitan Bălăceanu Eugen, primul comandant al companiei II-a, din batalionul 10 V. M. și al doilea comandant al companiei 3-a din acelaș batalion, dar a participat, în compania sa, la executările din bariera Dalnik, au emorât ei personal prin impușcare sau aruncare de grenade pe cei închiși în cele patru magazii, armează deci ca și ei să fie trimiși în judecată.

Masacrele dela Odesa, în loc să înspăimânte, în loc să satisfacă dorințele criminale ale slugilor lui Antonescu, le-a arătat calea pe care toți cei cari voiau să servească regimul și răsboiul lui Antonescu, trebuiau s'o urmeze.

Intr'un alt ordin, tot din ziua de frumoși, tot de vestea și liniștită, Cernăuți, pe care hoardele lui Hitler îl ocupaseră în vara anului 1941 și unde călăii lui Antonescu își instalaseră cartierul lor, de unde porneau ordine de uciderî și jafuri, se pun la cale un alt gen de crime, tot așa de odioase.

După ce primul guvernator al Bucovinei, Rioșeanu, moare la 30 August 1941, conducerea Bucovinei este încredințată Generalului Calotescu Cornel. Generalul Calotescu Cornel, om lipsit de conștiință, complect aservit lui Antonescu, gata oricând să întreacă chiar gândul stăpânului său, corespundea perfect misiunei ce-i fusese încredințată.

Colaboratorul său, șeful de cabinet locot. col. Stere Marinescu, temperament violent, proceda cu patimă în toate actele sale, dar mai ales în prigoana contra evreilor.

Aproape toate directoratele Guvernământului erau date unor oameni fără nici o pregătire, unor aventurieri, cari nu urmăreau decât un singur scop — îmbogățirea. Datorită acestei imprejurări, întreaga viață economică a Bucovinei a fost sdruncinată din temelii. Industriile înfloritoare s'au năruit, pământul nu mai era lucrat, comerțul se făcea numai pe sub mână.

In ce privește deportarea populației evreești din Bucovina în Transnistria, acuzatul Calotescu Cornel, recunoaște că în Septembrie 1941, a primit un ordin verbal „să se gândească la evacuarea evreilor din Bucovina și Basarabia în Transnistria", a gândit și la 10 Octombrie 1941, dă ordinul nr. 37/41 cu instrucțiunile cuprinse în cinci anexe prin care hotărăște înființarea ghetoului și pentru populația evreiască din Cernăuți și măsurile pentru transportul ei în Transnistria.

Pe baza acestui ordin, începe operația de adunare și evacuare a populației evreești din Cernăuți, care s'a executat în două serii. Prima și cea mai importantă deportare a avut loc în Noembrie 1941, iar a doua în Iulie 1942. Pe baza acestui ordin dat de acuzatul Calotescu Cornel, au fost trimiși în luna Noembrie 1941, în Transnistria 30.000 de evrei, iar în Iulie 1942, 5000.

Tot pe baza ordinului dat de acuzatul Calotescu Cornel, a fost evacuată și populația evreiască din Dorohoi (vezi dep. mart. Cornel Barcan, Mihail Popescu și Solomon Z.).

Acuzatul Calotescu Cornel, a mai dat un ordin autorităților din Bucovina, prin care dispunea diferite pedepse contra evreilor cari după ora 18, erau găsiți în afara ghettoului și contra acelora cari încercau să ascundă sau să distrugă bunurile ce le-au aparținut, pentru unele fapte, pedeapsa era moartea. Tot din ordinul lui, o populație de 50.000 evrei din Cernăuți a fost înghesuită într'un ghetto cu o capacitate de 15.000—20.000, persoane, ajungându-se în felul acesta ca într'o singură cameră să locuiască 30—40 de persoane, din care cauză mulți s'au îmbolnăvit și au murit.

Pentru a evidenția întreaga tragedie a evreilor din Bucovina — care a fost cauzat de măsurile luate de acuzatul Calotescu Cornel, e destul să arătăm că din întreaga Bucovină au fost deportați 56.000 evrei le care se mai adaugă 12.000 deportați din Dorohoi. Din cei 56.000 s'au reintors în Bucovina numai 6000, iar în Dorohoi, jumătate din cei plecați.

Inființarea ghettoului și deportările au constituit o sursă urieșă de venituri ilicite pentru cei ce le-au ordonat și executat.

Cel care a excelat, depășind orice fantezie în acest domeniu al jafului organizat și care a băgat în spaimă populația Cernăuțiului a fost acuzatul STERE MARINESCU

Stere Marinescu, și-a întins antenele în lumea evreiască, lăsându-se să se creadă la început că în schimbul unor sume mari de bani, ar fi dispus să îndulcească viața chinuită a evreilor din Cernăuți și în special să avizeze pentru desființarea portului „Steaua lui David" și mărirea timpului de circulație în oras.

Rând pe rând au căzut în pânza de paianjen întinsă cu măestrie diabolică diferiți evrei cari credeau că în schimbul unor sume de bani sau bijuterii își vor putea ușura și menține viața. Astfel martorii Klipper Nathan, Sumer Wolif și Salo Schmidt, au luat contact cu acuzatul la locuința acestuia din București, str. Sabinelor, în toamna anului 1942. Martorul Klipper Nathan, declară că i-a înmnat acuzatului timp de șase luni, câte 500.000 lei, iar timp de două luni câte 200.000 lei, de față fiind și Salo Schmidt. In schimbul acestor sume de bani, acuzatul a lăsat să se înțeleagă că va ușura evreilor din Cernăuți viața. Acelaș sistem îl practica acuzatul și cu fostul președinte al comunității din Cernăuți, Otto Klipper, căruia i-a cerut să-i achiziționeze diferite obiecte de valoare, arătându-i că înțelege: „să i le plătească".

Dar acuzatul Stere Marinescu și-a arătat adevărata sa înfățișare cu ocazia deportărilor din Iulie 1942, pe care le-a condus personal. De data aceasta se întocmeau liste de cei ce urmau să fie deportați, deoarece unele categorii trebuiau exceptate. Din declarațiile martorilor, se constată că biroul II „evrei" depe lângă guvernământul Bucovinei, condus de acuzat, devenise o bursă neagră a vieților evreești.

In nopțile premergătoare fiecărei ridicări, acuzatul dădea ordin să se adune în curtea chesturii, toți funcționarii Guvernământului pentru a forma echipele ce urmau să execute ordinele de ridicare.

Primul act al tragediei deportării începui în primele ore ale dimineții se încheia seara, când vagoanele încărcate până la refuz și închise ermetic, porneau spre Transnistria

In acest interval, pe terenul sportiv Macabi, aveau loc scene înfiorătoare. Astfel într'o zi pe terenul amintit, o femeie cu un sugaciu în brațe s'a urcat pe tribuna terenului, de unde acuzatul domina mulțimea chinuită de perspectiva deportării. Femeia l-a implorat să nu fie deportată, ținându-se seama că are un copilaș mic. Acuzatul, cu brutalitatea-i cunoscută a izbit femeia, care s'a rostogolit depe tribună scăpând jos copilul (v. dep. martor Tanasuzapf Herman).

Dar ura și sadismul acuzatului Stere Marinescu, nu se manifesta numai contra populației evreești, ci și contra funcționarilor mai mici și a soldaților. Pentru a ilustra această afirmație e suficient să arătăm cele ce urmează:

„In ziua de 28 Iulie 1942, doi jandarmi înșoțiți de doi agenți bat la ușa familiei mele — în acea clipă dinăuntru se aud țipete înfiorătoare. Ușa nu se deschide. Jandarmii forțând intrarea, în fața lor găsesc patru cadavre și o femeie bătrână cu un copil mic care plângea, familia se otrăvise. In fața acestui spectacol înfiorător, jandarmii s'au înduioșat: unul din ei, a început să plângă. N'au mai vrut să execute deportarea celor rămași în viață. Un agent înștiințează pe acuzatul Stere Marinescu de cele întâmplate și rugându-l ca cei doi supraviețuiorți să nu mai fie deportați, acuzatul cu bestialitatea-i cunoscută se duce la fața locului și văzând jandarmul plângând îl întreabă: „dece plângi?", la care jandarmul răspunde.: „Domnule Maior, am și eu copii și o mamă bătrână acasă". Acuzatul Stere Marinescu, ordonă ca imediat să fie băgați la carcară, pe zece zile, atât jandarmul cât și agentul pentru neexecutare de ordine, iar bătrâna și copilașul de 6 luni o predă altei patrule pentru a fi deportați (v. depoziția Avram Herman).

Mergând pe același drum al urei și crimei, acuzatul Stere Marinescu a călcat în picioare și regulile Dreptului Internațional, ridicând și deportând sute de cetățeni polonezi, cari domiciliau în țară și cari erau puși sub protectoratul statului Chilian. Nici invalizii de război nu erau cruțați de acelaș Stere Marinescu, ci indiferent de vârsta și gradul lor de invaliditate, cu o plăcere sadică, îi ridica noaptea din casă și-i băga în convoaie de deportare, în convoaiele morții (cazul Grosman). Nici personalul Azilului de bătrâni n'au fost cruțați, nici bolnavii spitalului evreiesc n'au fost lăsați pe paturile lor de suferință, ci au fost luați evreesc din Cernăuți n'au scăpat de furia și ei deportați. Până și cei 66 nebuni ai azilului Stere Marinescu și au fost deportați, și mai târziu toți împușcați într'o carieră de piatră în Transnistria.

Acuzatul Calotescu Cornel, întrebat de ce nu a luat măsuri contra colaboratorului său, acuzatul Stere Marinescu, când acesta desfășurația grozăvia și jaful în populația Bucovinei, răspundea, că nu știe, fiind mereu plecat în vizite pe la mănăstirile Bucovinei.

Din cele de mai sus rezultă că acuzatul Cornel Calotescu, general de divizie în rezervă, este culpabil și răspunzător pentru faptul că a ordonat înființarea ghettoului din Cernăuți, că a dat dispozițiii de strângerea și evacuarea populației evreești din Cernăuți și Dorohoi și desigur din tot restul Bucovinei; că împreună cu acuzatul Stere Marinescu, locot. col. în rezervă, primul a autorizat, iar al doilea a executat schingiuirile, cruzimele, tratamentele neumane și jafurile sălbatice contra populației din Bucovina și Moldova de Nord, dar în special contra evreilor; că din toate aceste cauze și-au găsit moartea peste 44.000 suflete, pentru care acuzații trebue să răspundă în fața Tribunalului Poporului.

LAGĂRUL DELA TÂRGUL JIU

Din crimele descrise până aici, s'ar putea crede că furia și grozăviile asasinilor și jefuitorilor s'au mărginit numai la teritoriile unde s'a purtat războiul.

Cele ce urmează, vor arăta însă că și restul țării a avut de suportat regimul, dacă nu tot atât de însuflmântător ca întindere, dar nu mai puțin înfiorător prin torturile, chinurile, schingiuirile, la care erau supuși toți oamenii de bine, toți patrioții, toți luptătorii, pentru libertate și democrație, care îndrăzneau să ceară alungarea lui Antonescu și a regimului lui de teroare dela cârma țării și ieșirea din'un război criminal.

La Tg.-Jiu, ordonase fostul Mareșal Antonescu, în Februarie 1941, să se înființeze un lagăr — unul din multele lagăre cu care era presărată țara — în care urmau să fie depuși toți acei care luptau contra războiului și a regimului antonescian

Astfel în ziua de 15 Februarie 1941, își deschide porțile lagărul dela Tg.-Jiu. In gândul acelora care-l înființaseră se încuibase ideia de a forma din acest lagăr un mormânt al patrioților autifascisti. Pentru aceasta ii trebuia fostului mareșal Antonescu, oameni „de treabă", oameni de încredere. Călăii au fost găsiți din prima zi. Se pare că erau născuți pentru această meserie, predestinați spre a se încălzi cu sângele celor nevinovați. Ei sunt: colonel Gheorghe Zlătescu și locot. în rezervă Grigore Trepădus, învățător. Colonelul Zlătescu, în cariera sa militară de 35 ani, a desonorat pe omul din el, a călcat în picioare tot ce firesa a ținut să deosebească pe om de animal, slugarnic și laș cu cei tari, brutal de ultimă speță cu cei mici și săraci. Sadic în năzcoceri de torturi, dornic să vadă suferința și cât mai mult sânge curgând, venal și corupt.

După chipul și asemănarea lui, era și celălalt călău, Grigore Trepădus. Om — dacă i se poate spune așa — lipsit de suflet, lacom în a născoci mijloace de tortură, mulțumit să infometeze pe cei mulți și săraci, satisfăcut numai atunci când vedea oamenii chinuindu-se, fiară cu chip de om Grigore Trepădus, era executantul fidel al celor mai ticăloase ordine date de Zlătescu. Cu astfel de oameni la conducerea unui lagăr gândul lui Antonescu nu numai că se realiza, dar ei l-au depășit căci cei ce intrau în lagărul dela Tg. Jiu, mergeau sigur spre o exterminare fizică.

In acest scop, Zlătescu și Trepădus, introduseră un sistem diferite și anume: începând cu lipsa unei hrane substanțiale, cu tratamentul brutal, cu spolierea de tot avutul celor ce au fost deportați în Transnistria prin întreținerea internaților la munci grele, chiar și a bolnavilor și a infirmilor, prin confiscarea alimentelor și medicamentelor pe care familiile le trimiteau internaților.

In ce privește hrana internaților, ea era cu totul insuficientă și pregătită în condițiuni absolut nehigienice — fapte constatate nu numai cu deprizitiile a zeci de martori ascultați, ci chiar din câteva anchete oficiale, din care rezultă că hrana dată de col. Zlătescu internaților, era cu totul nehrănitoare și pregătită în condițiuni așa de puțin higienice, încât ducea la exterminarea fizică a internaților (vezi rap. col. Hagi Stoica).

In ce privește hrana insuficientă și nehrănitoare sunt impresionante depozițiile martorilor Ilie Cristea, — care de multe ori a fost obligat să mănânce ierburile pe care le aduna depe lângă gard, — ale lui Scarlat Calimachi, Matei Socor, ale ziaristilor străini Kaludis Vandori și Gustav Weiner.

Dacă prin hrana insuficientă, Zlătescu vedea că nu-și poate atinge țelul — exterminarea internaților — el a recurs la mijlocul care coboară pe om în rândul animalelor, la răul tratament pe care îl aplica internaților pedepsindu-i pentru un gest sau vini imaginare. Pedepsele pe care le dădea Zlătescu, nu erau inventate la întâmplare, ci făceau parte dintr'un sistem diabolic conceput, urmărind exterminarea cu orice preț. Astfel între pedepsele preferate de Zlătescu și Trepădus, erau întâi regimul lipsit complect de hrană, pe timp de zece zile, introducând pe internați în carcere, unde rămâneau zile întregi, legarea de pomi în felul răstignirii, unde erau ținuți o zi și o noapte, nepermițând nimănui să se apropie de ei, să le astâmpere cel puțin setea; trimiterea bolnavilor la lucru în Valea Jiului, fără a ține seama de certificatele medicale. La linia ferată Bumbești—Livezeni, care se construește pe Valea Jiului, sute și mii de internați au lucrat luni dearândul în picioarele goale, în pl